

W dniu 19 stycznia 2017r. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej zatwierdził „Metodykę prowadzenia czynności kontrolno-rozpoznawczych, mających na celu rozpoznawanie zagrożeń pożarowych oraz realizację nadzoru nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych”.

Warunkiem przystąpienia do czynności kontrolno-rozpoznawczych jest:

1. Upoważnienie do przeprowadzenia czynności kontrolno-rozpoznawczych powinno być doręczone kontrolowanemu przynajmniej na 7 dni, a w przypadku zgłoszenia obiektu, dla którego przepisy prawa wymagają wydania przez organy Państwowej Straży Pożarnej opinii lub zajęcia przez nie stanowiska w zakresie ochrony przeciwpożarowej przynajmniej na 3 dni – przed terminem rozpoczęcia czynności kontrolno-rozpoznawczych (art. 23 ust. 7 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej),

2. Wniosek kontrolowanego, ze względu na słuszny interes strony, dopuszcza się aby czynności kontrolno-rozpoznawcze przeprowadzane na podstawie zgłoszenia obiektu, dla którego przepisy prawa wymagają wydania przez organy Państwowej Straży Pożarnej opinii lub zajęcia przez nie stanowiska w zakresie ochrony przeciwpożarowej były rozpoczęte w terminie krótszym niż 3 dni od daty dostarczenia upoważnienia pod warunkiem uzgodnienia tego terminu z organem Państwowej Straży Pożarnej (w takim przypadku fakt ten należy odnotować w protokole z czynności kontrolno-rozpoznawczych).

Upoważnienie do przeprowadzenia czynności kontrolno-rozpoznawczych może być doręczone kontrolowanemu w chwili przystąpienia do czynności kontrolno-rozpoznawczych w przypadku, gdy:

- powzięto informację o możliwości występowania w miejscu przeprowadzania czynności kontrolno-rozpoznawczych zagrożenia życia ludzi lub bezpośredniego niebezpieczeństwa powstania pożaru, lub poważnej awarii przemysłowej (art. 23 ust. 7 pkt 1 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej),

- czynności kontrolno-rozpoznawcze są prowadzone w zakresie wstępnego ustalania nieprawidłowości, które przyczyniły się do powstania pożaru oraz okoliczności jego rozprzestrzenienia się lub w zakresie zbierania informacji niezbędnych do wykonania analizy poważnej awarii przemysłowej i formułowania zaleceń dla prowadzącego zakład (art. 23 ust. 7 pkt 2 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej).

W chwili przystąpienia do czynności kontrolno-rozpoznawczych, upoważnieni do przeprowadzania tych czynności okazują kontrolowanemu: strażak – legitymację służbową, a inna osoba – dokument tożsamości (art. 23 ust. 9 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej).

Przebieg czynności kontrolno-rozpoznawczych:

1) Kontrolowany jest obowiązany umożliwić kontrolującemu przeprowadzenie czynności kontrolno-rozpoznawczych (art. 23 ust. 10 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej), w tym:

- udzielić niezbędnych informacji i wyjaśnień w sprawach objętych zakresem tych czynności oraz wyrazić zgodę na sporządzenie dokumentacji fotograficznej,
- umożliwić dostęp do obiektów, urządzeń i innych składników majątkowych, w stosunku do których mają być przeprowadzone czynności,
- zapewnić wgląd w dokumentację i prowadzone ewidencje objęte zakresem czynności,
- umożliwić sporządzenie kopii niezbędnych dokumentów,
- zapewnić warunki do pracy, w tym, w miarę możliwości, samodzielne pomieszczenie i miejsce do przechowywania dokumentów,
- udostępnić środki łączności i inne konieczne środki techniczne, jakimi dysponuje, w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia czynności,

2) Kontrolujący ma prawo wstępu do wszystkich obiektów i pomieszczeń (art. 23 ust. 11 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej), chyba że stanowią one część mieszkalną lub ich właścicielami albo zarządzającymi są:

- komórki lub jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej albo przez niego nadzorowane, Policja, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencja Wywiadu lub Straż Graniczna,
- obce misje dyplomatyczne, urzędy konsularne albo inne instytucje międzynarodowe korzystające z immunitetów dyplomatycznych lub konsularnych,

3) Kontrolujący podlega obowiązującym w obiektach i pomieszczeniach kontrolowanego przepisom o bezpieczeństwie i higienie pracy, o ochronie informacji niejawnych oraz o ochronie przeciwpożarowej (art. 23 ust. 12 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej).

4) Kontrolujący nie podlega przeszukaniu przewidzianemu w regulaminie ochrony obiektów i pomieszczeń kontrolowanego (art. 23 ust. 12 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej),

5) Za zgodą kontrolującego, kontrolowany lub osoba upoważniona na piśmie a także osoby w charakterze świadków mają prawo do obecności podczas kontroli (§8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24.10.2005 r. w sprawie czynności kontrolno-rozpoznawczych przeprowadzanych przez Państwową Straż Pożarną), przy czym:

- kontrolujący może odmówić ww. zgody jeżeli jej udzielenie mogłoby spowodować opóźnienie lub znaczne utrudnienie przeprowadzenia czynności (§8 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie czynności kontrolno-rozpoznawczych przeprowadzanych przez Państwową Straż Pożarną),
- kontrolujący odmawia ww. zgody jeżeli jej udzielenie naruszałoby przepisy o ochronie informacji niejawnych (§8 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie czynności kontrolno-rozpoznawczych przeprowadzanych przez Państwową Straż Pożarną).

6) Kontrolowany ma prawo do złożenia ustnych lub pisemnych oświadczeń dotyczących zakresu prowadzonych czynności, a kontrolujący nie może odmówić przyjęcia i udokumentowania oświadczenia, jeżeli ma ono związek z zakresem prowadzonych czynności (§7 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24.10.2005 r. w sprawie czynności kontrolno-rozpoznawczych przeprowadzanych przez Państwową Straż Pożarną).

7) Z ustaleń dokonanych w toku czynności kontrolno-rozpoznawczych kontrolujący sporządza protokół (art. 23 ust. 13 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej):

- protokół podpisują kontrolujący oraz kontrolowany albo osoba przez niego upoważniona (art. 23 ust. 13 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej),
- kontrolowany lub osoba przez niego upoważniona ma prawo wniesienia zastrzeżeń do protokołu przed jego podpisaniem (art. 23 ust. 14 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej),
- kontrolowany albo osoba przez niego upoważniona ma prawo odmowy podpisania protokołu, w takim przypadku kontrolujący czyni o tym wzmiankę w protokole (art. 23 ust. 15 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej),
- jeden egzemplarz protokołu kontrolujący doręcza kontrolowanemu lub osobie przez niego

upoważnionej (art. 23 ust. 16 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej).

Stosownie do ww. praw i obowiązków kontrolowanego oraz zakresu przedmiotowego czynności kontrolno-rozpoznawczych, w celu zapewnienia sprawności i efektywności oraz skrócenia czasu trwania kontroli, w doręczonym upoważnieniu wskazano przygotowanie dokumentów i ewidencji dotyczących warunków ochrony przeciwpożarowej.